'ఆటా' కథల పోటీల్లో సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ

మట్టి తడుస్తున్న వాసన

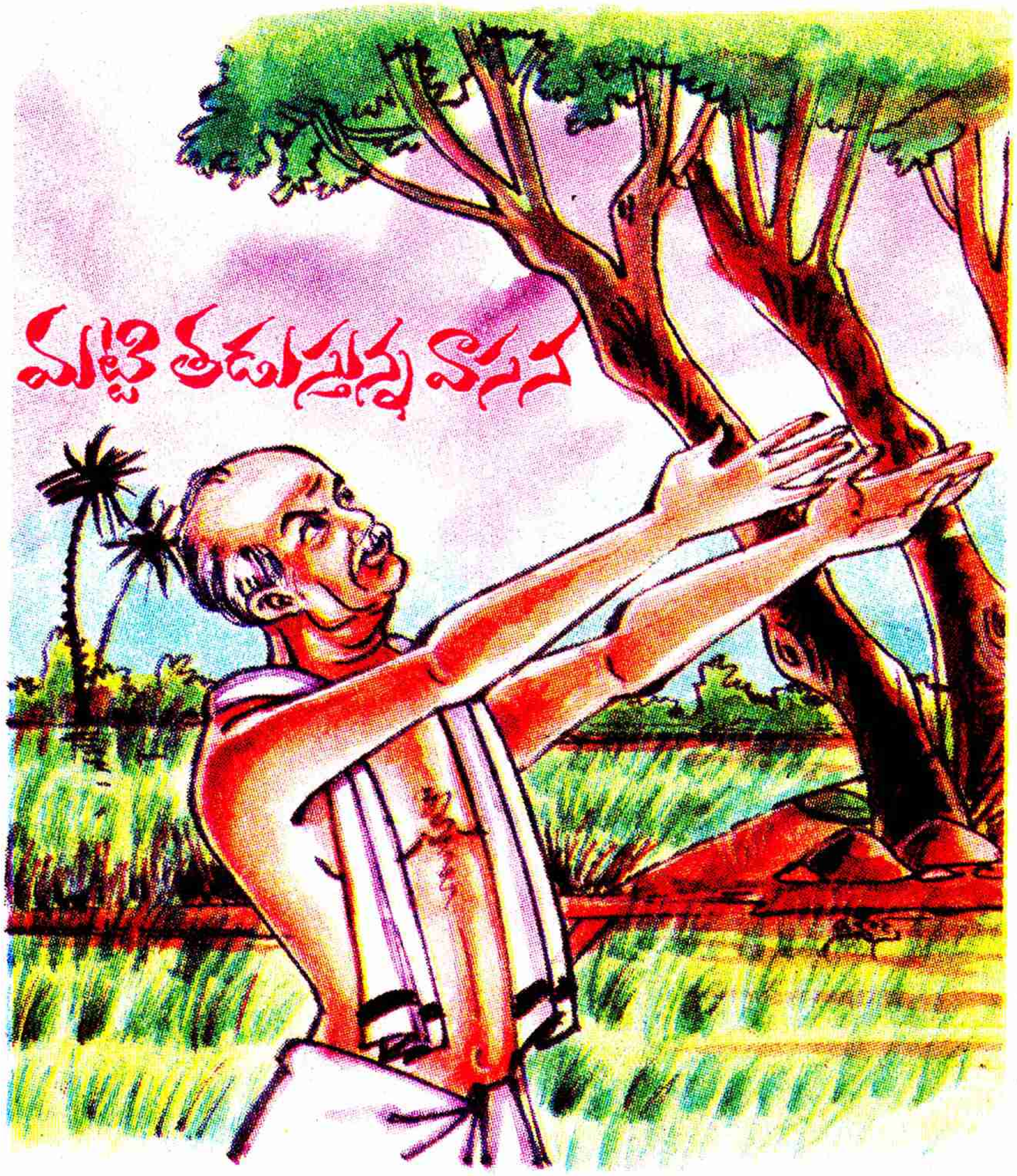

-డా. కాలువ మల్లయ్య

గలగలా వాన... బొలబొలా వాన... కుండపోతగా వాన... మన్నూ మిన్నూ ఏకమవుతున్నట్టుగా వాన...

వాన... వాన...వాన... ఆకాశానికి చిల్లులు పడ్డట్టుగా... చెంబులతో కుమ్మరిస్తున్నట్టుగా వాన...

గుడిసె కమ్మీలు తడిసిముద్దయి ఎనగర్ర నుండి జలజలా ఉరుస్తుంది... గూన పెంచలనుండి జాలువారి చూరు గుండా బొలబొలా కుమ్మరిస్తుంది... గుట్టలపై నుండి పొంగి పొర్లుతూ ఒర్రెల్లోకి... కాలువల్లోకి... కుంటల్లోకి... చెరువుల్లోకి మనోవేగంతో పరుగెత్తుకొస్తున్న నీళ్ళు... సెలయేళ్ళు ఉప్పొంగి జోరుజోరుగా తన్నుకొస్తున్న ప్రవాహం... వాన...వాన... నదులు ఉప్పొంగుతున్నాయి... ఎన్ని ప్రవాహాలొచ్చినా సముద్రం తనలో సంలీనం చేసుకుంటుంది...

వాన... బజార్ల వెంటున్న మురికినంతా తన్నుకుపోతూ వీధులను శుభ్రంచేస్తున్న వాన... ఎడతెరపి లేకుండా వాన... ఫెళఫెళా కూలుతున్న చెట్లు... భూమికి పుండయి మెత్తమెత్తగా పూట పండులా ధరణి... సందు సందుల్లోకి చొచ్చుకుపోతున్న నీళ్లు... మూల మూలల్లోకి... భూగర్భంలోకి... లోలోతుల్లోకి పోతున్న నీళ్లు... ఇంకుతూ భూమిని మెత్తపరుస్తూ లోలోపల్నుండి పైకివస్తున్న నీళ్లు... బావుల్లో చెంబుతో ముంచుకోగలిగేంత పైపైకి తన్నుకొస్తున్న నీళ్లు...

తడుస్తుంది... భూమంతా తడుస్తుంది... సందులేకుండా తడుస్తుంది... పాతాళం లోతువరకు తడుస్తుంది... వాన కురుస్తూనే ఉంది... వానలో తడిసి ముద్దయిన గొల్ల బోయేలు... శరీరం పైనుండి ధారాపాతంగా నీల్లు కారుతుండగా పరుగెత్తుకొస్తున్న పశుల పోరగాండ్లు... చెంగలిస్తూ పరుగులు తీస్తున్న కోడె దూడలు... చూరు నీడలకు చొంగ కారుస్తున్న కుక్కలు... వానకు తడిసి రెక్కలను టపటప కొట్టుకుంటున్న పక్షులు... చలికి వణుకుతూ గొర్రె బొక్కలు... చింత చెట్టు నెర్రల్లో పిచ్చుకలు-

రెండురోజులుగా నిర్విరామంగా కురుస్తున్న వాన వెలిసింది.

కప్పల బెకబెకలు... ఎండ్రికాయల పాకడాలు...కాకులు కలుసు కోవడాలు... కుప్పలు తెప్పలుగా ఉసిళ్ళు... హర్షాతిరేకంతో పులకించిపోతూ పక్షులు... ఆకాశానికి ఎర్రడాలు పడింది...

ఏడు రంగుల ఇంద్ర ధనుస్సు అందంగా ఆహ్లాదకరంగా ఆకాశం నిండా పరుచుకొనుంది.

"ఓ దిక్కు దెశలేని వర్షం... నువ్వేమొ అరుగుమీద కూచోని ఏదో ఆలోచిస్తున్నవు... భలే రైతువున్నవే కొంరన్న...! చెరువు నిండిందని అందరు చూడటానికి పోతున్నరు... పోదాం పా... ఇంట్ల కూచోని ఏం చేస్తవు...?"

అన్నాడు వాకిట్లోకి అడుగుపెడుతూ వీరమల్లయ్య...

"రా... రా... వీరమల్లయ్య! ఏం జేస్తున్నవంటె ఏం జెప్పుమంటవు...? వానను చూసుకుంట కూసున్న... రొండ్రోజుల్నుంచి వశపడని వానతోని పనే సాగకపాయె... ఇయ్యాల్లనన్న నాగలి గట్టుకోని పోవద్దా...? చెరువును చూసేదేముంది...?"

అన్నాడు కొంరయ్య లేచి నిల్చుంటూ...

"భలేటోనివున్నవే కొంరన్న...! ఇప్పుడు నాగలి గట్టుకోని పోతవా...? పొలం దున్నుతవా...? ఎక్కడ చూసినా నీళ్ళే నాయె... నీళ్ళల్ల ఎట్ల దున్నుతవో చెప్పు...! పని సాగన్నంటె రేపటిదాకనన్న ఆగాలె... గడియ రికాం లేదు గవ్వరాకట్లేదన్నట్లున్నయి నీ మాటలు... వానసక వరదనక దున్నుతాంటె వస్తది పటు ఇంత పొడుగు పంట..." అన్నాడు అరుగెక్కుతూ వీరమల్లు...

"అట్లంటేమన్నట్టు వీరమల్లు...? ఏం వస్తుంది వస్తలేదని చూస్తమా మనం...? వ్యవసాయం చేయడం మన బాధ్యత. వ్యవసాయమంటె బేపారం కాదుగద...! లాభాలు నష్టాలని చూసుకుంటుంటె నడుస్తదా...? వ్యవసాయంతోని బాగ సంపాయించుత లేం కావచ్చు కాని దానిమీద బతుకుతున్నమా...? లేదా...? సరెగని మంచాల కూసో..."

"ఆ మాట నిజమేనే కొంరన్న... ఇప్పుడు కూచునుడెందుకు కాని చెరువు దిక్కుపోదాం పా... ఇయ్యాల్ల పనెట్లయిన సాగది..." "అంతేనంటవా...? సరే పోదాం పా..."

మాట్లాడుకుంటూ చెరువుదిక్కు నడుస్తున్నారు వాళ్ళు...

"అబ్బబ్బ...! ఏం వానే ఇది... ఊరగాలువ నుంచే మోకాలు మంటి నీల్లు పోతున్నయి... పొలాలల్ల జూడు నీటివరుదెట్లుందో... అగో... ఒర్రె బొర్లుతుంది... తొవ్వ పొంటి ఉసిల్లు కుప్పలు కుప్పలుగ ఎట్ల పడున్నయో సూడు... అగో... చెరువు కింది కాలువల బెస్తవాళ్ళు చేపలు పడుతున్నరు... చేపలెట్ల ఎదురెక్కి వస్తున్నయో సూడు... తోపెలలు, కప్పగాలాలు వాడుతుండ్రు గద..."

"అవ్వన్ని మామూలేకద వీరమల్లు... రొండ్రోజుల్నుంచి ఉతికింది ఉతికినట్టేనాయె వాన... అందుకే వాన రాకడ పానం బోకడ తెలువదన్నరు...సరెగని చెరువు నిండిందంటవా...?"

"ఇంకెక్కడున్నవే కొంరన్న నువ్వు...? అగో... అలుగుల మోత వినస్తలేదా...? చిన్న మత్తడి, పెద్దమత్తడి మీదినుండి నీళ్ళు పొంగి పొర్లుతున్నయి..."

"భలేటోనివున్నవే కొంరన్న...! ఇప్పుడు నాగలి గట్టుకోని పోతవా...? పొలం దున్నుతవా...? ఎక్కడ చూసినా నీళ్ళే నాయె... నీళ్ళల్ల ఎట్ల దున్నుతవో చెప్పు...! పని సాగన్నంటె రేపటిదాకనన్న ఆగాలె... గడియ రికాం లేదు గవ్వరాకట్లేదన్నట్లున్నయి నీ మాటలు... వానసక వరదనక దున్నుతాంటె వస్తది పటు ఇంత పొడుగు పంట..."

"ప్రకృతి తలుచుకుంటె ఎంతసేపు వీరమల్లు...! అందుకే మనిషిని నమ్మిన దానికంటె మట్టిని నమ్ముతె మంచిదన్నరు... అగో... చెరువుకట్ట మీద బాగ మంది ఉన్నట్టున్నరు గద...!"

"ఉండరా ఇగ...! సర్పంచ్, పోలీసు పటేలు, పట్వారి, మాలిపటేలు, ఊరి పెద్దమనుషులు, నీరటికాళ్ళు, సుంకర్లు ఊరోల్లు చాలామందే వచ్చిండ్రు... అందరికి చూడన్ననే ఉండె..."

చెరువుకట్టమీదికి చేరుకున్నారు వాళ్ళు.

"రా కొంరయ్యా... రా...రా... వీరమల్లును వెంటబెట్టు కొని వస్తున్నవా...? అయినా మీది ఐలాపురపు జోడే కద...! ఒకర్ని విడిచి ఒకరుండరు..."

సర్పంచ్ మాటలకు నిష్కల్మషంగా నవ్వారు వాళ్ళు...

"చూడోయ్ కొంరయ్యా... ఒక్క వానతోనే చెరువు నిండింది... అక్కరాయి మునిగింది... చెరువు నడుమ ఉన్న బోరుమీద పక్షులెట్ల వాల్తున్నయో చూడు... అగో చెర్ల జిలుమలీతకొడ్తున్నయి..." అన్నాడు పోలీసు పటేలు...

"ప్రకృతి తలుచుకున్నంక ఎంత సేపు పటేల...! ఇంకా నీల్లు వస్తనే ఉన్నయి... నీళ్ళతోని కొట్టుకచ్చిన మట్టి రంగులున్నయి సూడుండ్రి నీల్లు..."

"ఈ మట్టంత కొన్ని రోజులయితె అడుక్కుపోతది కొంరయ్యా...! అదే పాటి మట్టయితది... అది మంచి సారవంతమైన మట్టిగద...! చెరువెండిపోయినప్పుడు ఈ మట్టిని తవ్వుకపోయి పొలాలు, చేండ్లల్ల పోసుకుం టరు..." అన్నాడు పట్వారి...

"నిజమే పంతులు...! కాని పదేండ్లకు పైన్నే అయింది చెరువెండి పోక..." అన్నాడు కనుకయ్య...

"ఎండిపోకుంటెనే మంచిది పటు... ఎండిపోతె బాగ చేపలు పట్టుకోవచ్చని చూస్తున్నవానోయ్ బెస్తయినె... వర్షాలు లేకుంటెనే గద చెరువెండిపోయేది... మరి వర్షాలు లేకుంటె కరువు రాదా...!"

"భలేటోనివున్నవే కొంరన్న... చెరువు నిండుతె ఊరం దరు బతుకుతరు... నేనెందుకు చెరువెండిపోవన్నని సూత్త చెప్పు... చెరువెండిపోతె కొన్నొద్దులు బాగ చేపలు దొరుకుతయి కావచ్చు గాని చెరువుల నీల్లుంటె ఎప్పటికి పట్టుకోవచ్చుగద..."

"ఆ మాట నిజమే కని కనుకయ్య మన చెరువు తాప కింత కూడుకత్తంది... ఐదారెండ్ల కోసారన్న ఎండిపోతె మంచిదే... ఎండిపోయినప్పుడు రైతులంత చెర్లమట్టిని కొంచవోతరు... లోతయితది..."

"మంచోనివే ఉన్నవానందం...! మన చెరువిప్పటికే బాగ లోతుంది... ఒక్కసారి నిండుతె రెండు పంటలకు పోను మూడో పంటకు గూడ కొన్ని నీల్లుంటయి..."

"అది నిజమే కొంరయ్యా...! కాని మనం నిండు మంటె నిండుతది ఎండుమంటె ఎండుతదా...? ప్రకృతి లెక్క ప్రకారం నడుస్తది..."

"అవును సర్పంచ్ సాబ్...! ఇప్పుడయితె కాలం మంచిగనే ఐతంది... మంచి వర్షాలు పడుతున్నయి... చెరువు నిండుతె ఊరందరికి పండుగన్నట్టే కద...! వ్యవ సాయాలున్నోల్లు దున్నుక బతుకుతరు... భూములు లేనోల్లు కూలిపనులు చేసుకుంటరు... చెరువుకట్టకున్న ఈత చెట్లను, జామ చెట్లను పాడుకొని కొందరు బతు కుతరు... చెరువు మీదెంతోమంది బతుకు తరు..." అన్నాడు కొంరయ్య.

సప్తవర్ణాల ఇంద్రధనుస్సు సౌందర్యాన్ని చూస్తున్నారు వాళ్ళంతా...ఇంకా అనేకమంది ఊరికి కన్నతల్లిలాంటి దైన చెరువును చూడటానికొస్తున్నారు. చూసినవాళ్ళు వెళ్ళిపోతున్నారు... ఒకే వానతో చెరువు నిండటం వాళ్ళ కెంతో ఆనందంగా ఉంది.

"మన చేండ్లల్ల బంటాలు తీస్తున్నరెందుకు పటేలా...?" పోలీసు పటేలు నడిగాడు మల్లారెడ్డి...

"కొంరయ్య భూమిని ప్రేమించే రైతు... ఇలాంటి సంగతులన్ని బాగా తెలుసు... అయినెనడుగు మల్రెడ్డీ..." నవ్వుతూ అన్నాడు పో.ప...

"గిది తెలువదా మల్రెడ్డి నీకు...? వరదకు భూసారం కొట్టుకపోకుండ... వర్షపు నీల్లు ఎక్కడియక్కడ ఇంకి పోవటానికి..."

కొంరయ్య మాటలకు తలూపాడు మల్రెడ్డి...

కనుచూపుమేరవరకున్న చెరువు నీళ్ళను కళ్ళనిండా చూసుకుంటూ సింగిడి సౌందర్యాన్ని తిలకిస్తూ ఆనం దంగా ఊరి దిక్కు నడుస్తున్నారు కొంరయ్య, వీరమల్లు ఇతర రైతులు...

రెండురోజులుగా వీధి ముఖం చూడని వాళ్ళు బయ టకొచ్చి తమతమ పనుల్లో నిమగ్నమవుతున్నారు.

సర్పంచ్ సాబ్...! ఇప్పుడయితె కాలం మంచిగనే ఐతంది... మంచి వర్షాలు పడు తున్నయి... చెరువు నిండుతె ఊరందరికి పండుగన్నట్టే కద...! వ్యవసాయాలున్నోల్లు దున్నుక బతుకుతరు... భూములు లేనోల్లు కూలిపనులు చేసుకుంటరు... చెరువుకట్ట కున్న ఈత చెట్లను, జామ చెట్లను పాడుకొని కొందరు బతుకుతరు...

"కొంరన్నా ఎంతయినా ప్రకృతిముందు మనిషి శక్తి అంతేనే... వానలు కురుసుడు ఆలస్యమైతె విరాటపర్వం కథలు చెప్పించెటోల్లం... వాన దేవుని పాటలు పాడుకునె టోల్లం... ఇప్పుడు జూడు ఒక్కటే వానకు చెర్లుకుంట లన్ని నిండె..."

"అవు వీరమల్లు...! మనం ఎన్నిసార్లు కప్పతల్లాటాడినం... కప్పతల్లి కప్పతల్లి కడు పునిండే

దొంతాల్ దొంతాల్ దొడ్డి నిండే...

నాగండ్లకు పోయినోల్లు నవ్వుకుంటచ్చిరి

గుంటుకులకు పోయినోల్లు గుద్దుకుంటచ్చిరి...

వానచ్చిరో... అనెగుర లేదా మనం..."

అంటూ వాకిట్లోకడుగుపెట్టాడు కొంరయ్య.

"నేం బొయ్యత్తనే కొంరన్న... రేపు మడికట్టు సాగుదాం..." అని వెళ్ళిపోయాడు వీరమల్లు.

"ఏంది...? పెద్ద నిధో ఏదో దొరికినట్టు పాటలు పాడ వడ్తివి... సంబుర పడవడ్తివి... చెరువు నిండిందని గంత ఖుషీ పడ్తున్నవు... చెరువన్నా ఊరన్నా ఆగనే ఆగడు రైతు... ఉన్న భూమెంతంటె తరీ, ఖుష్కీ కలిపి ఐదెకు రాలు... " అంది రాజమ్మ.

భర్తనుద్దేశించి...

"సంబురం గాకుంటేందోయ్...? ఊరంటేందనుకు న్నవు...? ఎంత మందికి బతుకుదెరువు చూపుత దూరు...? భూమి దున్నుకుంట రైతులు... చేపలు పట్టు కుంట బెస్తోల్లు... కందగడ్డ, పండ్లమ్ముకుంట తెను గోల్లు... గొర్రెబొక్కులతోని గొల్లోల్లు... కల్లుగీత పని తోని గౌండ్లోల్లు... మొగ్గం నేసుకుంట సాలోల్లు... కుండలు చేసుకుంట కుమ్మరోల్లు... నగలు జేసుకుంట అవుసులోల్లు... కథలు జెప్పుకుంట ఒగ్గోల్లు... ఇట్ల ఎంతమందికి బతుకుదెరువు చూపుతదూరు...?"

కొంరయ్య మాటలకు నోరుదెరిచి చూస్తుంది రాజమ్మ...

మూడు దశాబ్దాలకు పైగా కాలగర్భంలో కలిసిపో యాయి. ఊళ్ళో ఏవేవో మార్పులు... రూపాయితనం ప్రవేశించింది... కొంరయ్య ఇప్పుడు వృద్ధుడయ్యాడు... అయినా భూమినే నమ్ముకొని బతుకుతున్నాడు...

గాయాలు... నేలకెన్నో గాయాలు... ఆ గాయాలు పుండ్లుగా, వ్రణాలుగా మారుతూ పరిణామాలు...

ధ్వంసం... విధ్వంసం...ప్రకృతి... విధ్వంసం... విలు వల విధ్వంసం... కరువు... నెర్రెలుపాస్తున్న నేల... పాతాళంలోకి వెళ్ళి తాగుడు మూతలాడుతున్న భూగర్భ జలాలు...

గలగల పారే గోదావరి... బిరబిర పారే కృష్ణమ్మ... మానేరు... మంజీర... మూసీ... ఎన్నెన్నో చెరువులు... గండి పేట... పాకాల... నిజాంసాగర్... కాక తీయులనాటి చెరువులు... కుంటలు...అంగట్లో అన్నీఉన్నా అల్లుని నోట్లో శని...

నెర్రెలు పాస్తున్న నేలలు... కలికానికయినా కనిపించని వానలు... ఎదురుచూపులు... చినుక్కోసం ఎదురుచూ పులు...

ధూప... ధూప... దాహం... దాహం... ఎండిపోతున్న గొంతులు... పిడుచగట్టుకపో తున్న నాలుకలు...

చలివేంద్రాల స్థానంలో పాకెట్లలో నీళ్ళు...

ప్రతి వస్తువూ అమ్మకపు సరుకుగా మారుతున్న వైనం... నశిస్తున్న పశుసం పద. కనబడని అసలేట్లో ముసలెద్దులు రంకెలు వేసే దృశ్యాలు... తోకలు లేపుతూ చెంగలిస్తూ పరుగులెత్తే కోడె దూడలు... ఎదకొచ్చే ఆవులు... కంటికి కనబడటం లేదు...

నెర్రెలు బాస్తున్న నేలలు...

రోజురోజుకూ విశాలమవుతున్న నెర్రెలు...

అలిగిన భూదేవి... కరుణించని వరుణదేవుడు...

జీవనది గోదావరున్నా పొలాలకు నీళ్ళుండవు...

కృష్ణాతీరంలోనూ నేల ఎండిపోతూనే ఉంటుంది...

హత్యలు... రైతుల ఆత్మహత్యలు... అన్నదాతల ఆత్మ హత్యలు... కరువు... నీటి కరువు... నెర్రెలు నిండటానికి నీళ్ళ కరువు... గొంతులు తడుపుకోవడానికి నీళ్ళ కరువు... వర్షాకాలంలోనూ నీళ్ళ కరువు. తడవాలి... మట్టి తడవాలి... నెర్రెల్లోకి నీళ్ళుపోవాలి...

* * *

నెర్రెలు బాసున్న నేలలో తల పట్టుకొని కూర్చున్నాడు కొంరయ్య. మాడిమసయిపోతున్న మొక్కలను చూస్తు న్నాడు.

భూమిపాలయి పోయిన విత్తనాలగూర్చి ఆందోళన చెందుతున్నాడు. గతాన్ని నెమరువేసుకుంటున్నాడు.

ఆకాశం దిక్కు ఆశగా చూస్తున్నాడు.

"కొంరయ్య మామా...! ఏందిది? ఇట్లా చేండ్లో కూచొని వానకోసం అంగలారిస్తే వానలస్తయా చెప్పు...? అరే... నా చిన్నప్పుడెన్ని వానలు పడే టియి...?

(మిగతా 12వ పేజీలో)

(8వ పేజీ తరువాయి)

ఆ వానలన్నెటు పోయినయే...? వర్షాలు పడుడే తక్కో అయింది... వాయుగుండం వస్తె తప్ప వర్షాలు పడుత లేవు... ఇగ మన మెట్ల బతుకుడే...? నాలుగేండ్లనుంచ యితె వర్షాలు పూర్తిగనే పడుతలేవు..."

అన్నాడు నర్సింలు కొంరయ్య దగ్గరకొస్తూ... ఆ మాటలతో దుఃఖం పెల్లుబికి వచ్చింది కొంరయ్యకు. కళ్ళవెంట వెటపటా నీళ్ళు కారుతున్నాయి... ఆతన్న లాగే కొంతసేపు ఏడ్వనిచ్చాడు నర్సింలు... కొద్దిగాగి పంచెతో కండ్లు తుడుచుకున్నాడు కొంరయ్య...

"అప్పుడేదో చాలా గొప్పగుందని చెప్పుతలేను నర్సింలూ...! కాని ఇప్పుడున్న గీ విషపాతుకాలు లేవు... గిట్ల అన్నదాతలు ఆత్మహత్యలు చేసుకునుడు లేదు... వర్షాలు సమృద్ధిగుండేవి... బావుల్లమీదికే నీళ్ళు పడే టియి... గీ సుఖాలు లేకపోవచ్చు కాని మేమయితె బట్టకు పొట్టకు ధోకలేకుండ బతికినం..."

అన్నాడు కొంరయ్య ఆకాశంకేసి చూస్తూ-

"దీనికంతటికి పాపం పెరుగుడే కారణమంటావె మామ.."

"పాపమో పుణ్యమో కాని రైతును పట్టించుకున్నోల్లె వ్వలు బిడ్డ...? ప్లాస్టికచ్చిందా కుమ్మరోల్ల పనయిపో యింది... మిషిన్ ముగ్గాలచ్చినయా మొగ్గం నేసుకుంట బతికెటోల్ల పని ఖతం... ట్రాక్టరచ్చిందా కూలోల్ల పని ఖతం... గొర్రెమ్మాక గొడ్డుమీద తిరుగుటానికి జేవలే కుంటయిందా?' పశువుల మందలు, గొర్లమందలు గోవిందా...! అద్దాల అల్లుమారలల్ల చెప్పులు పెట్టుడు మొదలయిందా? మాదిగోల్ల పనిఖతం... ఇట్ల ఒక్కొ క్కల పని ఖతమయిపోతంది...

మునుపటి తీరుగ బంటాలున్నయా? పెంట బొంద లున్నయా? నీటి చుక్క ఇనుకుతందా? మరి బాయిలల్ల నీళ్ళెట్లుంటయి...? చెట్లు, అడువులు నరుకుతంటె వర్షా లెట్ల పడుతయి...? ఉన్న నీళ్ళెమొ సముద్రంపాలు గావట్టె... కృత్రిమ సుఖాలు, మాయతోటి శాశ్వత కష్టాలు తెచ్చుకుంటున్నం... గిట్లనే జరుగుతె మనుషు లెట్ల బతుకుతారు...? భూమ్మీద జీవరాశులెట్లుం టయి...?"

కొంరయ్య కంఠం దుఃఖంతో పూడుకుపోతుంది...

"నిజమనే మాట... కాని గీ నెర్రెలెట్ల నిండాలె...? వాడి పోతున్న గీ మొక్కలెట్ల పచ్చబడాలె...?"

"అదే బిడ్డా నా ఏడుపుగూడ...! మన ప్రాంతంల ఐదు జిల్లాలనుంచి పారుతంది గోదావరి... కాని భూములు నెర్రెలు బాస్తనే ఉంటయి... తలాపుకు సముద్రాన్ని పెట్టు కోని చేప నీళ్ళకేడ్చినట్టుంది సంగతి... గిదీన్నెవ్వలు పట్టించుకుంటరు...?"

నెర్రెలు పాసున్న నేలను, వాడివత్తలైపోతున్న మొక్క లను చూస్తూ తిరుగుతున్నారు వాళ్ళు...

"కొంరయ్య మామా...! మొత్తంగానే వర్షాలు తక్కువై నయిగద...! మూడు నాలుగేండ్లనుంచి విపరీతమైన కరువు- ఒక్క వాన పడ్డదని విత్తనాలేత్తె అవ్వి భూమిల కల్సిపోయినయి గద...! గీ కరువుల గూడ నీ కొడుకు నిన్నాదుకోడా...? ఒక్కసారి నీ కొడుకు దగ్గరికిపోయి రారాదోయినవా...?"

నర్సింలు మాటలతో కొంరయ్య కనుగుడ్ల నిండా నీళ్ళూరాయి... ఎంత ఆపుకుంటానికి ప్రయత్నించినా దుఃఖమాగడం లేదు. కడుపులోంచి సొద తన్నుకొ స్తుంటే బొలబొలా ఏడుస్తున్నాడు. ఆతని కన్నీటితో తడుస్తున్న ఆ నేలనుండి మట్టి వాసనొస్తుంది...

"అట్లాగే మామా...! ఆగు... ఏడ్వుడెందుకాగు..." అని పంచెతో కొంరయ్య కన్నీర తుడిచాడు నర్సింలు...

"ఏడ్వకుంటేం జెయ్యిమంటవు బిడ్డా...! వరంగల్లుల నౌకరి జేత్తున్న నా కొడుకు దగ్గెరికి పొయ్యచ్చిన..."

"ఏమన్నడు నీ కొడుకు...?"

"ఆ నెర్రెలు బాసిన భూమిల వ్యవసాయం చేసుడెం దుకు...? నిన్నెవ్వలు చెయ్యిమంటున్నరు వ్యవసాయం. బందు జెయ్యి... ఆ భూమిని అమ్మి పారెయ్యి... ఆ పైసలు పట్టుకోని అవ్వానువ్వు నా దగ్గెరికి రాండ్రి... మీకొచ్చెవాల్సింది బుక్కెడంత బువ్వేకద...! బువ్వెయ్యవా

"అదే బిడ్డా నా ఏడుపుగూడ...! మన ప్రాంతంల ఐదు జిల్లాలనుంచి పారు తంది గోదావరి... కాని భూములు నెర్రెలు బాస్తనే ఉంటయి... తలాపుకు సముద్రాన్ని పెట్టుకోని చేప నీళ్ళకేడ్చి న ట్టుంది సంగతి... గిదీన్నెవ్వలు పట్టించుకుంటరు...?"

ఏంది...? పైసలు పంపుమంటె మాత్రం పంపం అన్నడు...!

అని కండ్లనీళ్ళు తీసుకున్నాడు కొంరయ్య...

"అంత మాటన్నడా నీ కొడుకు... అంటే? నువ్వు భూమమ్మి పైసలు వాళ్ళకిచ్చి బువ్వెయ్యమని అడుక్కో వాలె... అంతే కద... ఏం లోకమే ఇది...?" అన్నాడు నర్సింలు...

"నా కొడుకన్న మాటల గురించి నాకు పెద్దగ బాధేం లేదు బిడ్డ... కొంచెం ఎక్కో తక్కువ ఎవ్వల కొడుకుల యిన గిట్లనే అంటరనుకో... కాని వ్యవసాయాలన్ని మూలకు పడితె ఎట్ల...? ఈ సుఖాలు ఇవేవీ లేకముం దుగూడ వ్యవసాయముందిగద. ఇవేవీ లేకున్న బతుక చ్చుగాని పంటలు లేకుంటెట్ల బతుకుతరు...? ఘోర మైన కరువచ్చింది నిజమే... ఈ కరువుకంటె మనిషి తనానికచ్చిన కరువు నాకెక్కో బాధ కలిగిస్తుంది..."

అని వలవలా వలపోస్తున్నాడు కొంరయ్య.

"కొంరయ్య మామా...! నీలాంటి వాళ్ళ కన్నీళ్ళతోని భూమి పవిత్రమైంది. మట్టి వాసనస్తుంది... మనం ఇంటికి పోదాం పా..." అన్నాడు నర్సింలు అనున యంగా.

"నేనీ మట్టి తడిసెదాక ఇక్కన్నుంచి కదలను... మట్టి తడిసిన వాసనను హృదయం నిండ నింపుకునేదాక ఇక్కన్నే ఉంట... నేన్నాను నువ్వెళ్ళిపో..." అన్నాడు కొంరయ్య.

"మామా...! గవ్వేం మాటలే...! నువ్విక్కడుంటే వానొ స్తుందా? మట్టి తడుస్తుందా...? మనం ఇంటికి పోదాం పా..."

"నేను రానంటె వినస్తలేదా? ఈనేల మట్టితో తడిసేవ రకు రానంటె రాను... నువ్వెళ్ళిపో..."

గద్దరించినట్టన్నాడు కొంరయ్య.

ఇక చేసేదేంలేక వెళ్ళిపోయాడు నర్సింలు.

సకులం ముకులం పెట్టుకొని చేల్లో కూర్చున్నాడు కొంరయ్య... కళ్ళు మూసుకున్నాడు...

భగీరధుడిలా 'వాన' తపస్సు చేస్తున్నాడు...

మట్టి వాసన కోసం ముక్కుపుటాల నుబ్బించి గాలి పీలుస్తున్నాడు.

ఆతని తపస్సు కొనసాగుతూనే ఉంది.

గట్టిగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు కొంరయ్య. చాలాసేప యింది. ముక్కుపుటాలకు విందుచేస్తూ కమ్మటి వాసన... మట్టి తడుస్తున్న వాసన...

హర్షాతిరేకంతో కళ్ళు తెరిచాడు కొంరయ్య... లేచి నిల్చున్నాడు... కనురెప్పలపై నుండి చేయిపెట్టి దూరంగా చూసాడు.

మేఘాలు కమ్ముకొస్తున్నాయి...

గోదావరి నదిమీది నుంచి చల్లటి గాలి వీస్తుంది.

దేవాదుల, కాటారంల మీదుగా వస్తున్న గాలి మట్టి వాసనను మోసుకొస్తుంది.

గోదావరిపై ప్రాజెక్టులు వస్తున్న వాసన...

కృష్ణ నీళ్ళతో మట్టి తడుస్తున్న వాసన...

మట్టి చేతిలోకి తీసుకొని ఆనందంతో గంతులేస్తు న్నాడు కొంరయ్య.

కొంరయ్య...

టప... టప... టప...

చినుకులు పడుతున్నాయి...

కారు చీకటిలా కమ్ముకొస్తున్న మేఘాలు కుండపోత వానకు సిద్ధమవుతున్నాయి.

టప... టప... టప... చినుకులతో ప్రారంభమైన వాన కుండపోతగా మారింది.

తడుస్తున్న మట్టిని చేతిలోకి తీసుకున్నాడు కొంరయ్య... వానలో నానుతున్నాడు.

తల దిగ పారా తడుస్తున్నాడు.

కళ్ళుమూసుకొని నిల్చున్న కొంరయ్య కళ్ళముందెన్నో దృశ్యాలు.

భూమికి పండవుతున్న అనుభూతి...

భూగర్భ జలాలు పైపైకి వస్తున్న దృశ్యం...

ప్లాస్టిక్ కవర్లకు బదులు దోసిళ్ళతో గటగటా నీళ్ళు తాగుతున్న దృశ్యం...

గోదావరి పొంగిపొరలుతున్న దృశ్యం...

కృష్ణ ఉరకలువేస్తున్న దృశ్యం...

ఆ నదులపై ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తున్న అనుభూతి.

అడవులు పెరుగుతున్న దృశ్యం...

పచ్చపచ్చని తోటలు పెరుగుతున్న దృశ్యం...

భూమంతా ఆనందంగా నాట్యం చేస్తున్న దృశ్యం...

నెర్రెలు పూడుకుపోతున్న దృశ్యం....

మట్టి చేతిలో పట్టుకొని వానలో తడుస్తూ చేనంతా తిరుగుతున్నాడు కొంరయ్య.

ఆతని చేతుల్లో మట్టి... కాళ్ళ నిండా మట్టి...

ముక్కు పుటాలను తాకుతూ మట్టి తడుస్తున్న వాసన...

తెలంగాణ జీవధాతువు మట్టి వాసనను అనుభూ తిస్తూ ఆనంద పరవశతవుతున్నాడు కొంరయ్య.

తనకొరకు వచ్చి వానలో నానుతున్న రాజమ్మ, నర్సిం లును గమనించడమే లేదు...

★